

Michał Góra

, dnia 29 września 2023 r.

Minister Sprawiedliwości

Al. Ujazdowskie 11, 00-950 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

Na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, zwracam się do Pana Ministra z petycją mającą na celu wywołanie niezwłocznej zmiany przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 2018 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz. U. poz. 536).

Zgodnie z § 1 ust. 1 tego rozporządzenia, wysokość wynagrodzenia kuratora ustanowionego dla strony w sprawie cywilnej, zwanego dalej "kuratorem", ustala się w kwocie nieprzekraczającej 40% stawek minimalnych za czynności adwokackie określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2017 r. poz. 2368 i 2400), a w przypadku gdykuratorem jest radca prawny - w kwocie nieprzekraczającej 40% stawek minimalnych za czynności radców prawnych określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 225 ust. 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1870 i 2400 oraz z 2018 r. poz. 138), w obu przypadkach nie mniej niż 60 zł.

Jednocześnie, żaden przepis kwestionowanego rozporządzenia nie przewiduje powiększenia wynagrodzenia o należną stawkę podatku od towarów i usług w przypadku profesjonalnych kuratorów procesowych (np. adwokatów i radców prawnych, będących podatnikami tego podatku).

W ocenie niżej podpisanego, przepisy tego rozporządzenia są oczywiście niekonstytucyjne, choćby dlatego, że naruszają konstytucyjną zasadę równości podmiotów wobec prawa. Jeśli bowiem w tej samej sprawie występuje adwokat lub radca prawny z wyboru albo z urzędu, a także adwokat lub radca prawny będącykuratorem, wówczas jeden z nich z zupełnie niezrozumiałych przyczyn – niezależnych od kwalifikacji i nakładu pracy – otrzymuje znacznie obniżone wynagrodzenie. Należy przy tym zauważyć, że już stawki minimalne określone we właściwych rozporządzeniach są powszechnie oceniane jako „dumpingowe” i nie odpowiadają kwotom rynkowym.

Reguły ustalania wynagrodzenia kuratorów są szczególnie krzywdzące, gdy chodzi o postępowanie egzekucyjne, w ramach którego nie przeprowadza się wprawdzie rozprawy, ale stosuje się i tak obniżone już stawki minimalnego wynagrodzenia (przy egzekucji z nieruchomości - 50% stawki, a przy

egzekucji innego rodzaju - 25% tej stawki). Prowadzi to do sytuacji, w ramach której kwota wynagrodzenia kuratora obniżona jest najpierw o 60% w stosunku do stawki minimalnej, skoro nie przeprowadza się rozprawy, później o dalsze 50% lub 75%, bo mamy do czynienia z postępowaniem egzekucyjnym, a jeszcze od tak ustalonej kwoty radca prawny lub adwokat musi zapłacić podatek od towarów i usług, wynoszący 23% „w stu”. Należy zarazem podkreślić, że postępowanie egzekucyjne jest nierzadko znacznie bardziej zawite i wymaga podjęcia większej liczby czynności niż w ramach niektórych rodzajów postępowania rozpoznawczego.

Zwracam zarazem uwagę, że kwestia badania analogicznych przepisów – w zakresie, w jakim dotyczą kuratorów dziecka w postępowaniu karnym – znalazła się już na wokandzie Trybunału Konstytucyjnego (sygn. SK 61/23).

Wszystko to powoduje sytuację, w ramach której wynagrodzenie to urąga godności nie tylko zawodu zaufania publicznego, ale także obywatela. Za wykonanie nierzadko kilkunastu lub kilkudziesięciu godzin specjalistycznej pracy oraz przyjęcie potencjalnej odpowiedzialności odszkodowawczej sięgającej dziesiątek lub setek tysięcy złotych, wypłaca się wynagrodzenie zupełnie nieodpowiadające standardom rynkowym i konstytucyjnym. Tak ukształtowane reguły wynagradzania pracy kuratora procesowego noszą wszelkie znamiona wyzysku, na dodatek sankcjonowanego imperium państwowym (por. art. 388 k.c., art. 417 i art. 417[1] k.c.).

W tej sytuacji uprzejmie wnoszę, aby Minister podjął niezwłoczne prace legislacyjne, mające na celu nowelizację kwestionowanego rozporządzenia. Zmiana ta powinna sprowadzać się do wypłacania kuratorom, będącym radcami prawnymi i adwokatami, w każdym przypadku wynagrodzenia w wysokości nie mniejszej niż 100% stawki minimalnej, a także powiększonych o należny podatek VAT.

Jednocześnie **wyrażam zgodę na opublikowanie moich danych osobowych oraz pełnej treści niniejszej petycji na stronie internetowej adresata.**

Z wyrazami szacunku,
